

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Pascari Inga*, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 27 septembrie 2022 și sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 13 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Morea Mina xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx,

Termenii de examinare:
prima instanță: 19.10.2021 – 13.06.2022;
instanța de apel: 05.07.2022 – 27.09.2022;
instanța de recurs: 11.11.2022 – 07.06.2023.

Asupra motivelor recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Central din 13 iunie 2022, *Morea Mina xxxxx* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi, a fost condamnat la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de **900** unități convenționale în sumă de **45 000** lei.

În legătură cu aplicarea art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021. *Morea Mina* s-a absolvit de pedeapsa stabilită.

Morea Mina a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi, a fost condamnat la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **8** luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită în privința lui *Morea Mina* a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune **2** ani.

S-a încasat de la *Morea Mina*, în beneficiul *Statului* cheltuielile judiciare în sumă totală de **390** lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Morea Mina, la 28.12.2019, aproximativ pe la orele 17:20, având scopul nerespectării interdicției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate reglementată de legislația în vigoare, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani prin sentința Judecătoriei Edineț din

09.10.2017, a condus automobilul de model "xxxxx" cu n/î xxxxx prin sat. Lopatnic r. Edineț, fiind în stare de ebrietate cu grad avansat constatată în urma testării alcoscopice a acestuia cu aparatul „Drager” conform căruia, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat constituia 0,77 mg/1 ce, conform art. 134/12 Cod penal și Regulamentul privind modul de testare alcoscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Astfel, acțiunile inculpatului *Morea Mina* au fost încadrate juridic de către în baza 264¹ alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*”

Tot el, *Morea Mina*, în perioada anului 2008 (*prin înțelegere prealabilă cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, materialele în privința căruia au fost disjuncte într-o procedură separată*) a confecționat, deținut și folosit permisul de conducere al României seria și nr. xxxxx până la 28.12.2019 ora 17.50 când a fost stopat de către angajații poliției de frontieră, a DGT Nord a IGPF în xxxxx în timp ce conducea mijlocul de transport de model xxxxxx cu n/î xxxx (R. Franța). Conform raportului de constatare tehnico - științifică nr.09 din 22.01.2020, permisul de conducere al României seria și nr. xxxxxx eliberat pe numele *Morea Mina* cu termen de valabilitate 27.02.2018-27.02.2028 a fost confecționat folosind imprimanta jet de cerneală plasa de fond, fotografia principală și datele personalizate, ceea ce nu corespunde metodei de confecționare a permisului de conducere autentic al României.

Astfel, acțiunile inculpatului *Morea Mina* au fost încadrate juridic în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi săvârșită de două sau mai multe persoane.*”

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul în Procuratura raionului Edineț, *Podgurschi Nadejda*, a declarat apel prin care a solicitat casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care *Morea Mina* să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar semiînchis, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, or la individualizarea pedepsei penale, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, inculpatul *Morea Mina* nu este la prima abatere de la lege fapt confirmat prin revendicarea anexată la dosar potrivit căreia acesta anterior a fost condamnat, inclusiv și pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ Cod penal, fapt ce denotă că aceasta nu este dispus de a pași pe calea corijării. Conform cazierului contravențional, tot el a fost anterior atras la răspundere contravențională pentru încălcarea din domeniul transporturilor.

Mai mult ca atât, în timpul examinării prezentei cauzei penale, la 07.06.2022, de către IP Edineț, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal a mai fost pornită o cauză penală în privința inculpatului *Morea Mina*.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 27 septembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului *Morea*

Mina de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 264¹ alin. (4), 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în aceasta latură sentința nefiind contestată.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61 și 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța de apel apreciind în cele din urmă că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeuri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Instanța de apel a respins argumentele procurorului precum că, în privința inculpatul Morea Mina ar fi existat o bănuială rezonabilă de comiterea a unei noi infracțiuni prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, dat fiind faptul că la materialele cauzei nu a fost anexate probe în confirmarea celor invocate.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondat argumentul procurorului precum că inculpatul este predispus de comiterea a noi infracțiuni, or potrivit adeverinței nr. 235 din 15.09.2022 și caracteristicii eliberate de Primăria sxxxxx, prezentată de către partea apărării s-a constatat că, Morea Mina în localitate se caracterizează pozitiv, este muncitor și onest, are la întreținere bunica Morea Hartina, mama Morea Tamara și crește de unul singur copilul xxxxx.

Instanța de apel a considerat că, inculpatului urmează a-i fi acordată o șansă pentru corectare în condiții de libertate, or, practica judiciară demonstrează că pedeapsa prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, mai mult ca atât, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea persoanei.

Prin urmare pedeapsă stabilită de către prima instanță este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsa stabilită este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de acesta, cât și personalității inculpatului.

Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile Legii.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, indicând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie exclus art.90 Cod penal, invocând argumente similare celor indicate anterior în apel, descrise în pct. **3.2** al prezentei decizie.

În opinia acuzatorului de stat, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, considerând că, instanțele de fond greșit și-au motivat soluțiile de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată de aplicare a dispoziției art. 90 Cod penal, care obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, soluție care nu este motivată de către instanță și se limitează doar la enumerarea circumstanțelor care le consideră atenuante.

Consideră că instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că inculpatul Morea Mina a fost condamnat de două ori pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ Cod

penal, a săvârșit și contravenții din domeniul transportului rutier (5 procese - verbale cu privire la contravenție). Circumstanțele atenuante existente pe caz sunt insuficiente pentru aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal. Deși inculpatul a recunoscut parțial vina în comiterea infracțiunii incriminate, cauza penală a fost examinată în procedură generală. La momentul comiterii infracțiunii de către inculpat, antecedentele penale nu erau stinse, ultimul săvârșind infracțiunea incriminată în stare de recidivă

În contextul celor expuse, recurentul consideră că, concluziile instanței de fond și celei de apel la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.*

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, *recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.*

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.*

Colegiul penal reține că procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Morea Mina, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea pedepsei stabilite inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub acest aspect.

Verificând materialele cauzei, în raport cu alegațiile procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

Colegiul penal găsește vădit nefondată invocarea recurentului referitor la aplicabilitatea prevederilor art.90 Cod penal față de inculpat, și susține integral statuările instanțelor de fond în acest sens, considerând că la caz corect s-a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Morea Mina în baza art.90 Cod penal, pe un termen de probațiune.

Colegiul penal constată că instanța de apel examinând apelul declarat de către procuror, a respins ca nefondate criticele apelantului, și având în vedere că motive similare sunt invocate și în recursul ordinar, consideră că soluția instanțelor de fond privitor la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută.

Instanța de apel, a dat răspuns la toate cele invocate de partea acuzării în vederea motivării soluției de respingere a apelului declarat de procuror. În acest sens, se apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului procurorului.

În acest context se menționează că, raționamentul care poate condiționa aplicarea

prevederilor art.90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

De asemenea, Colegiul penal specifică faptul că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune. Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia.

În speță, Colegiul penal reține că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe cu privire la suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, a ținut cont de gravitatea infracțiunii, care potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, constituie infracțiune ușoară, iar art. 90 Cod penal nu interzice dispunerea suspendării condiționate a executării pedepselor pentru săvârșirea acestor genuri de infracțiuni

De asemenea, s-a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului evidențiindu-se în acest sens că, acesta a recunoscut parțial vina, personalitatea inculpatului - se căiește sincer de cele comise și le regretă, conform *Adeverinței nr. 235 din 15.09.2022* și *Caracteristicii eliberate de Primăria sxxxxx*, s-a constatat că, Morea Mina în localitate se caracterizează pozitiv, este muncitor și onest, are la întreținere bunica Morea Hartina, mama Morea Tamara și crește de unul singur copilul xxxx (f. d. 158-159 vol.II), lipsa cărorva circumstanțe agravante, cir circumstanțe ce au permis instanțelor de fond de a conchide că corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea față de acesta a unei pedepse cu suspendarea executării pe un termen de probațiune de 2 ani.

Totodată, este important de evidențiat că asupra inculpatului planează pedeapsa cu închisoare aplicată de către prima instanță, iar orice acțiuni ilegale comise de către Morea Mina în perioada de probațiune, vor fi monitorizate de către organul care exercită controlul executării pedepsei suspendate condiționat.

Rezultatul principal al aplicării acestei pedepse constă în aceea că, deși pedeapsa definitivă nu a fost pusă în executare, ea devine dependentă de comportamentul exemplar de care trebuie să dea dovadă inculpatul, pe perioada termenului de probațiune, în caz contrar va fi anulată suspendarea ei și se va dispune executarea reală în penitenciar.

Din atare considerente, sunt neîntemeiate alegațiile procurorului în partea privind excluderea art.90 Cod penal și constată că concluzia instanțelor privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de Morea Mina a pedepsei sub formă de închisoarea, cu suspendarea executării acesteia, este una legală, corectă, motivată și întemeiată.

Colegiul penal consideră că argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanțele ierarhic inferioare și-au motivat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 și 90 Cod penal la

soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă proporțională faptei comise.

La caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului Morea Mina, iar sancțiunea închisorii, cu suspendarea executării acesteia, așa cum a fost stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept semnalate de procuror și prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, argumentele din recursul procurorului fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Pascari Inga*, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 27 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Morea Mina xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 11 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu